

Uudet väylät korkeakouluun

11.9.2023

Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeen keskeisenä tavoitteena oli lisätä toisen asteen koulutuksen ja korkea-asteen välistä yhteistyötä, nopeuttaa ja joustavoittaa korkeakouluopintoihin siirtymistä sekä lisätä pitovoimaa, jotta eteläpohjalaiset nuoret pysyvät alueella ja/tai jäävät toisen asteen opintojen jälkeen opiskelemaan ja töihin alueelle.Hankkeen toimenpiteillä pyrittiin siihen, että alueen koulutusmahdollisuudet tiedostetaan ja ne koetaan vetovoimaisiksi, mikä osaltaan edistää osaavan työvoiman pysyvyyttä alueella.

Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeen aikana suunniteltiin ja pilotoitiin yhteensä 9 kpl 15 opintopisteen opintokokonaisuutta, jotka on mahdollista suorittaa lukio-opintojen aikana/osana. Tällaisen opintokokonaisuuden lukion aikana riittävällä menestyksellä suorittaneille tarjotaan mahdollisuutta hakea opiskelupaikkaa Seinäjoen ammattikorkeakoulusta erillishaussa.

Suunnittelua edelsi hankelukioiden lukiolaisille suunnattu kysely, joka toteutettiin 24.9.-15.10.2021 välisenä aikana. Kyselyyn vastasi yli 500 opiskelijaa (n=517). Enemmistö lukiolaisista koki jatko-opintoihin liittyvää epävarmuutta, mutta lähtökohtaisesti lukiolaiset tuntuivat pitävän lukioväylää myönteisenä uudistuksena ja mahdollisuutena helpottaa yhteishakuun liittyviä paineita. Yli puolet kyselyymme vastanneista pohti jatkavansa opintojaan korkeakoulussa lukion jälkeen, mutta korkeakouluopintojen suorittaminen lukion aikana tuntui vielä hieman vieraalta. Lukioväyläopinnot jakoivatkin lukiolaisten mielipiteitä, mutta sen hyöty tunnistettiin erityisesti ensimmäisenä ja kolmantena vuonna jatko-opinnoistaan varmojen opiskelijoiden keskuudessa. Lukiolaiset pitivät lukion aikana suoritettavia korkeakouluopintoja kuitenkin kiinnostavina, jos ne voisivat tukea opiskelijaa uravalintaan liittyvissä haasteissa, tutustuttaisivat eri alojen opintoihin ja tarjoaisivat vaihtoehtoisin reitin tutkinto-opiskelijaksi korkeakouluun. (Lukiolaisten ajatuksia jatko-opinnoista ja lukioväylästä | @SeAMK-verkkolehti)

Hankkeen pilottiväylien suunnittelussa pidettiin tärkeänä pidettiin, että 15op laajuiset väylät olisivat lukiolaisten suoritettavissa ajasta ja paikasta riippumattomina verkko-opintoina, mikä oli haastavaa toteuttaa joillain aloilla verkko-opintotarjonnan vähäisyyden vuoksi. Väylien kehittämisen edistämiseksi haettiinkin

lisärahoitusta, jonka myötä pystyimme suunnitella esim Tekniikan alan yhteisen insinööriväylän. Myös Ruoka-alalle suunniteltiin yhteinen väylä restonomi-, agrologi- ja insinööri (bio- ja elintarviketekniikka) -tutkinnoille, jolla myös pyritään helpottamaan osaajapulaa Etelä-Pohjanmaan alueella. Vetovoimaisimmaksi väyläksi on piloteissa koettu liiketalouden sekä tekniikan alan väylät. Yhteensä väyläopintoihin osallistui hankkeen aikana 48 opiskelijaa (tavoite oli 40). Lukioväylien opetussuunnitelmat löytyvät täältä: https://app-staging.seamk.hion.dev/hakijalle/toisen-asteen-vaylaopinnot/lukiovayla/

Uusia väyliin sisällytettyjä verkko-opintojaksoja voitiin myös hyödyntää tarjoamalla lukiolaisille ns. kurkistuskursseja. Paketoimme kurkistuskurssitarjontaan vähintään yhden opintojakson per väylä. Näin myös lukiolaiset, joilla ei ollut vielä oma ala tiedossa, pystyivät matalalla kynnyksellä kokeilemaan tietyn alan opintoja, ennen itse väylään sitoutumista.

Myös lukioväyläläinen saa ohjausta opintoihinsa

Korkeakoulujen välisissä benchmarkkaus-tilaisuuksissa selvisi, että yksi keskeinen toisen asteen korkeakouluopintojen suorittamiseen liittyvä tekijä oli opintojen ohjaus. Hankkeen vaikuttavuuden kannalta koimme keskeiseksi luoda ja varmistaa käytänteitä, joiden avulla väyliin ilmoittautuneet opiskelijat myös aloittaisivat ja suorittaisivat väyläopintoja. Väyläopintojen aloitusta edelsi järjestetyt yhteiset infotilaisuudet lukiolaisille ja heidän opinto-ohjaajilleen, minkä aikana opiskelijat saivat perehdytystä käyttäjätunnusten aktivointiin ja opiskelukäytänteisiin sekä opinnoissa käytettäviin tietojärjestelmiin korkeakoulussa. Opiskelijoille koottiin tietoa myös yhteiselle Moodle-alustalle. Jokaiselle lukioväylälle nimettiin SeAMKista myös oma opinto-ohjaaja, joka huolehti väyläopintojen henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisesta, opintoihin ilmoittautumisesta sekä opiskelijoiden ohjauksesta ja tiedottamisesta väyläopintojen eri vaiheissa.

Lukioväylän opinnot osana lukio-opintoja

Hankkeen ohjausryhmässä keskusteltiin lukioväyläopintojen sisällyttämisestä lukion opintoihin. Ohjausryhmä suositteli, väyläopintojen laajuuden ja haastavuuden vuoksi, että 15op väyläopintopaketti sisällytettäisiin lukio-opintoihin samansuuruisena. Lukioilla on kuitenkin autonomia tämän suhteen.

Tiina Hietala
projektipäällikkö
SeAMK

Essi Hauta
TKI-asiantuntija
SeAMK

Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeessa suunnitellaan ja pilotoidaan lukiolaisille uusi väylä korkeakouluun. Lisäksi hankkeeseen osallistuvat lukiot kehittävät opiskelijoiden ohjaustyön tueksi uuden jatko-opintojen

ohjausmallin. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Lue lisää hankkeen verkkosivuilta: Lukioväylä | SeAMK**Lue lisää Lukiosta väylä korkeakouluun -hankkeen teemoista verkkolehdessä aiemmin ilmestyneistä artikkeleista:**Uudet lukioväylät syntyvät yhteistyölläMonella lukiolaisella jatko-opintojen suunta vielä epäselväLukiosta väylä korkeakouluun -hanke: tuloksena uusia väyliä, uudenlaista ohjausta sekä tiiviimpää oppilaitosyhteistyötä pitovoiman lisäämiseksiVäyläopintojen sujuvuutta edistetään ohjauksellaErilaiset reitit ammattikorkeakouluunOsaaminen keskiöön – osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen välttää päällekkäistä opiskelua ja voi jopa nopeuttaa siirtymää lukiosta työelämäänÄssät esittelyssä: Jatko-opintojen ohjauksen avulla nopeampaa siirtymää ja oman alan löytämistäMonet reitit johtavat SeAMKiin: Lukioväylästä insinööriopiskelijaksiApuja lukiosta lähteneiden jatko-ohjaukseenVisualisointi ja sanallinen muotoilu viimeistelevät hankkeen tuotokset käyttökuntoon